

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของการกระตุ้นด้วยวิธีโทรศัพท์โดยเภสัชกรต่อ
ความร่วมมือในการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วย
นอก โรงพยาบาลคอยสะเก็ด

ผู้เขียน

นางสาวนรรรัตน์ สมเพชร

ปริญญา

เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต (เภสัชกรรมคลินิก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร. อัญชลี เพิ่มสุวรรณ

ประธานกรรมการ

อ. ชิดชนก เรือนก้อน

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของการกระตุ้นผู้ป่วยด้วยวิธีโทรศัพท์โดยเภสัชกรต่อระดับความร่วมมือในการใช้ยาลดความดันโลหิต ใช้รูปแบบเชิงทดลอง เปรียบเทียบระดับความร่วมมือในการใช้ยาและระดับความดันโลหิต ระหว่างผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการกระตุ้นด้วยโทรศัพท์(กลุ่มศึกษา) และกลุ่มที่ไม่ได้รับการกระตุ้นด้วยโทรศัพท์(กลุ่มควบคุม) จำนวนกลุ่มละ 31 คน ใช้การโทรศัพท์ 4 ครั้ง ในระยะเวลา 2 เดือน เก็บข้อมูลทุก 1 เดือน จำนวน 3 ครั้ง ในช่วงเดือนธันวาคม 2548 ถึงเดือน มีนาคม 2549 วัดระดับความร่วมมือด้วยวิธีนับเม็ดยาที่เหลือและสัมภาระณ์ วัดค่าความดันโลหิตช่วงหัวใจบีบและความดันโลหิตช่วงหัวใจคลาย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Chi square, Independent t-test, Paired t-test, Repeated measured ANOVA, Mann-Whitney U test และ Friedman test

ผลการศึกษาพบว่าในเดือนที่ 3 ระดับความร่วมมือในการใช้ยาลดความดันโลหิตระหว่างกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p=0.024$) แต่เมื่อเปรียบเทียบความร่วมมือในการใช้ยาลดความดันโลหิต ภายในกลุ่มเดียวกัน ของการวัด 3 ครั้ง พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งภายในกลุ่มศึกษาและภายในกลุ่มควบคุม ($p=0.920$ และ $p=0.717$ ตามลำดับ) เมื่อคัดผู้ป่วยในกลุ่มศึกษา 7 คน ที่ไม่ได้รับการกระตุ้นด้วยวิธี

โทรศัพท์โดยตรงจากเภสัชกร (ได้รับผ่านญาติ) ออกไป จะพบว่า ในเดือนที่ 3 ระดับความร่วมมือในการใช้ยาลดความดันโลหิตระหว่างกลุ่มศึกษา (24คน) และกลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.066$)

ค่าความดันโลหิตช่วงหัวใจบีบเฉลี่ย ระหว่างผู้ป่วยในกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 3 ครั้ง ($p= 0.286$ $p= 0.623$ และ $p=0.990$ ในครั้งที่ 1 2 และ 3 ตามลำดับ) เมื่อเปรียบเทียบค่าความดันโลหิตช่วงหัวใจบีบเฉลี่ยภายในกลุ่มเดียวกัน ของการวัด 3 ครั้ง พบว่ามีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) ทั้ง 2 กลุ่ม และผลการศึกษาไม่เปลี่ยนแปลง ในกรณีมีผู้ป่วยในกลุ่มศึกษา 24 คน

ค่าความดันโลหิตช่วงหัวใจคลายเฉลี่ย ระหว่างผู้ป่วยในกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม พบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 3 ครั้ง ($p= 0.539$ $p=0.196$ และ $p=0.974$ ในครั้งที่ 1 2 และ 3 ตามลำดับ) เมื่อเปรียบเทียบค่าความดันโลหิตช่วงหัวใจคลายเฉลี่ยภายในกลุ่มเดียวกัน ของการวัด 3 ครั้ง พบว่ามีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.039$) เฉพาะในกลุ่มศึกษาเท่านั้น และผลการศึกษาไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อมีผู้ป่วยในกลุ่มศึกษา 24 คน

ผลจากการศึกษาสรุปว่า การกระตุ้นผู้ป่วยด้วยการใช้โทรศัพท์โดยเภสัชกรเป็นวิธีที่ควรนำมาใช้ในการช่วยกระตุ้นความร่วมมือในการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วย

Thesis Title The Effects of Telephone Reminder by Pharmacist on
Antihypertensive Drugs Medication Taking Adherence of
Outpatients at Doisaket Hospital

Author Miss Norrarat Sompert

Degree Master of Pharmacy (Clinical Pharmacy)

Thesis Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Unchalee Permsuwan

Chairman

Lect. Chidchanok Ruengorn

Member

ABSTRACT

This study aimed to assess the effects of telephone reminder by pharmacist on antihypertensive drugs medication taking adherence. The study was an experimental design (blocked controlled trial) comparing medication adherence in the use of antihypertensive drugs between two groups: receiving telephone reminder by pharmacist (studied group) and not receiving telephone reminder (controlled group). Each group was composed of 31 patients. The studied group received telephone calls 4 times within 2 months period. The data were collected each month consecutively for 3 months during December 2005 to March 2006. Medication adherence was assessed from pill count technique, counting the number of pills that remaining and self report. Systolic blood pressure and diastolic blood pressure were measured as secondary outcomes. The data were analyzed using descriptive statistic and inferential statistic, which are Chi-square, Independent t-test, Paired t-test, Repeated measured ANOVA, Mann-Whitney U test and Friedman test

It was found that antihypertensive drugs medication taking adherence between studied group and controlled group had statistically significant difference at the 3rd month

($p=0.024$). However, medication adherence within group at 1st, 2nd, and 3rd month was not statistically significant difference ($p=0.920$ for studied group and $p=0.717$ for controlled group). Seven persons who did not receive the direct telephone reminder from pharmacist, but indirectly receive from their relatives, were excluded. We found that antihypertensive drugs medication taking adherence between studied group (24 persons) and controlled group had no statistically significant difference at 3rd month ($p=0.066$).

Systolic blood pressure average between groups were found no statistically significant difference ($p=0.286$, $p=0.623$, and $p=0.990$ at 1st, 2nd, and 3rd visit respectively). However, systolic blood pressure average within group showed statistically significant decreases in both groups ($p<0.05$). The results did not change in the case of a 24 person-studied group.

Diastolic blood pressure average between groups were found no statistically significant difference ($p=0.539$, $p=0.196$, and $p=0.974$ at 1st, 2nd, and 3rd visit respectively). However, diastolic blood pressure average within group showed statistically significant decrease in studied group ($p=0.039$). The results did not change in the case of a 24 person-studied group.

The findings of this study support that telephone reminder by pharmacist should be implemented to improve antihypertensive drugs medication taking adherence.